

FIETSTOCHT

gesneuveld fragment [DE TOVENAARSDOCHTER](#) van Maroesja Lacunes ©2022

Fietsen is vrijheid. Dat weet ik al sinds mijn derde. Met buurkinderen in de Vonzesenstraat raceten we om beurten op de stoep heen en weer op een gehuurde doortrapper. Afremmen deed je met de voeten, om hem weer af te staan aan de volgende gelukkige. Op mijn tiende fietste ik met Geertjan en een paar buurjongens van de Willem Beukelsstraat naar de Durgerdammerdijk. Door weilanden met broedende zwanen en langs het IJsselmeer zwierven we naar de plek waar we konden zwemmen. Onderweg stopten we bij een stalletje waar een oud-zeeman scheepsbeschuiten verkocht. Per stuk. Ze waren keihard en smakeloos, maar de naam was stoer dus het eten ervan ook. Als oudste was ik verantwoordelijk voor deze expeditie. Telkens verbaasde het mijzelf dat ik mij de weg wist te herinneren.

1988. Het fietsen bleef een magische aantrekkingskracht op mij houden. Toen ik eens met een geleende tent op de bagagedrager naar Zeeland trok en verder langs de kust, zag ik ferry's naar Engeland vertrekken en nam mij voor: daar ga ik op. Nu is het dan zover. Op mijn nieuwe Rih - mijn oude toerfiets is uit het trapportaal gestolen - vertrek ik. Met achterop de zelfgemaakte fietstas waar behalve een lichte trekkerstent een heleboel meer in kan. In Loenen spreek ik in een studio nog even tekst in voor een commercial en zeg onderweg een vriendin met haar gezin gedag. Dan kan de reis echt beginnen, een tour helemaal rond Londen, dat heb ik in mijn hoofd gezet. Het is 19 juni 1988. Als ik door het groene hart rijd raak ik in euforie en er vormt zich spontaan een gedicht in mijn brein:

Na zoveel tijd geniet ik weer
van bloemen langs de berm.
Mijn voorwiel zoekt over het pad,
weg van het ritme van de stad.
Gedachtenflarden daar vandaan
wapperen nog achter mij aan:
een vlag tussen mijn haren.
Maar mijn voeten trappen ferm

een ander leven tegemoet

twee volle vrije weken.

Als ik straks terugkom ben ik gloed-gloed-nieuw. Als ik tenminste niet onder mijn vreugde ben bezweken.

Eindelijk alleen. Ik trap flink door, steeds verder dan voorzien. Mijn stuitje doet nog pijn door de ongelukkig landing op het zadel van mijn stadsfiets waarmee ik gisteren bij mijn moeder vandaan kwam. Ook heb ik te lang doorgehaald in het café gisteravond met een aantal vrienden. Net voordat je op reis gaat blijkt er ineens zoveel de moeite waard om voor thuis te blijven. Dat doe ik niet. Alle drank trap ik er vandaag uit in 115 kilometer. Moe maar voldaan arriveer ik bij een camping ik net boven Rotterdam. Daar bel ik in een telefooncel naar Geertjan in München om hem te feliciteren. Zijn verjaardag vergeet ik nooit.

De volgende ochtend, mijn ogen opgezet van de vorige inspanning, fiets ik naar Zeeland, en de dag daarop volg ik de kustlijn naar Zeebrugge waar volgens mij een boot naar Engeland vertrekt. Dat doet ie ook, maar zonder mij. Vanwege een staking en te weinig personeel geen fietsers, zonder uitzondering. Dus toer ik verder in de regen die intussen net zo hardnekkig doorzet als ik.

Oostende kijkt mij na vanuit duizend raampjes in rustieke rijtjeshuizen, als ik de Noordzee opvaar. Geen moment is onze boot alleen, overal vaart iets. De vleugelboot van Calais stuift voorbij langs bakboord. Ik ben tevreden met ons trage tempo over zee. Na een paar uur, net als ik begin mij te vervelen, houd ik plotseling de adem in: daar zijn ze, de witte cliffs. Engeland drijft als een plak kokosnoot op het groene water. Al vaak gespot op plaatjes, films en vanuit het vliegtuigraampje, maar nu levensecht en steeds dichterbij.

De douanier kijkt scheef naar mijn achtertas. Bevoelt hem van buiten als een dikke uier, snuffelt met zijn hand door de inhoud, vindt geen drugs maar pannetjes en Esbit blokjes, kijkt hij mij licht teleurgesteld aan en laat me me door met een knik. Ik houd een opkomende grinnik in.

Elk lachen vergaat mij even later als ik ontdek hoe hoog die cliffs in feite zijn. Een fietsroute die wat humaner naar boven kruipt heb ik kennelijk gemist, mijn traject gaat langs

de autoweg, recht omhoog. In de eerste minuten in dit land met niveauverschil leer ik dat ik te zwaar ben beladen. ‘Twintig kilo is al veel’, las ik in een trekkersboekje. Dus heb ik 20 kilo bij me, eten en drank niet meegeteld. Jongetjes sprinten lachend op en neer langs mijn ridicuul geploeter. Kunnen ze wel, zonder vracht!

Niet elke klim gaat verticaal. Landwegen slieren door een dichtelijk landschap van glooiende weiden, bezaaid met bomen, vaak eeuwenoud, bespikkeld met schapen en een enkele koe. Negentiende-eeuwse wegwijzers staan teruggetrokken in het loof te wijzen naar even oude dorpjes. De euforie komt terug, als tenminste de hoge heggen het uitzicht niet belemmeren. De eerste camping, in Martin Mill, ontvangt mij met een warme douche. Nog even fiets ik zonder bagage terug naar St Margaret’s at Cliffe om de klif van bovenaf te peilen. Langs een smal pad daal ik remmend af, neem de iconische kust in mij op, wandel naar boven, fiets aan de hand, en kruip onder mijn nylon vrijheidsdroom voor een lange, lange nacht.

En verder gaat de reis. Het klimmen valt me zwaarder dan ik had gehoopt, het is hard werk, mijn hart gaat te snel, mijn voeten te traag, zo kom ik niet vooruit, hoe kan ik kilometers maken? Hoe kom ik zo rond Londen? Maar ben ik eenmaal boven, dan is de beloning hoog.

Na een paar uur beulen doemt, wanneer ik een hoek omfiets, zomaar als een cadeau de kathedraal van Canterbury voor mij op. Daar kan geen ansichtkaart tegenop, geen film, geen autotochtje. Fietsen is vrijheid, vol avontuur en verrassingen, cadeaus. Ik pak ze stuk voor stuk uit.

En incasseer de tegenvallers. Er is een pelgrimage gaande, de kathedraal is dicht voor mij.

‘Reist u helemaal alleen?’ is steevast de vraag die een vrouw wordt gesteld. Niemand ziet de kleine jeugdheld op mijn bagagedrager. Tom Sawyer is zijn naam. Op deze expeditie ben ik weer die kleine jongen. Niet toevallig, want de afgelopen weken was ik druk met het nasynchroniseren van zijn stem voor een tekenfilmserie. Daarom reist ook het boek mee dat ik las in mijn jeugd. Hij is zwaar die kleine jongen, soms lacht hij mij uit.

‘Je bent een vrouw van drieënveertig!’ jouwt hij als ik ongesteld word, wat heel onhandig is. Als ik bij een jeugdherberg aanklop, mag ik niet binnen slapen. God en de herbergierster

alleen weten waarom, er is plaats genoeg. Ik mag in de tuin, in mijn tent, en helemaal alleen. Die nacht ben ik bang als een kind en hoor in elk geritsel, van blad, kikker of egeltje, de voetstap van de man met zijn mes die mijn tent aan flarden zal snijden en mij er bij.

Overdag is de stoere jongen er weer. Het regent, de zijkant van de wegen ligt vol puin en gebroken glas. Als ik mijn derde lekke band scoor, staat Tom al klaar met de spullen: we zijn inmiddels toch experts in het plakken van banden? Intussen klettert de regen in ons gezicht, dat is niets dan plezier.

Na weer een dag jakkeren en puffen lees ik hem voor uit zijn eigen biografie, pagina 19: ‘Werk is wat je móet doen, en spel is alles wat niet hóeft. Wát het is kan hetzelfde zijn’.

Ik nu werk mij wezenloos, maar het is spel omdat het niet hoeft. Dat geldt voor deze reis en voor bijna alles wat ik doe.

‘Traveling all by yourself?’ vraagt ook de man die mij de kaart ziet lezen en mij aanwijst waar ik ben. Hij nodigt mij uit voor een cup of tea, verderop in zijn huis, bij zijn vrouw. Ik aarzel. Een praatje is welkom, een kopje thee ook. Maar er is ook een moord gepleegd. De Britse media zijn er vol van. Ik laat me er niet door weerhouden.

Het huis staat in the middle of nowhere, geen burens te zien in de omtrek. Het interieur is on-Engels kaal. Zijn ze net verhuisd? De vrouw, goed gekleed, schenkt de thee in en lacht mij vriendelijk toe. Ik voel me bloot in mijn fietsbroek en zit als een schoolmeisje rechtop in mijn stoel, mijn voeten bungelen boven de vloer. Het tocht, de deuren klapperen. De nadrukkelijke vriendelijkheid van het stel maakt me ongemakkelijk. Haperend komt het gesprek op gang. Ze beginnen over de moord. Een jonge vrouw, hier in het land. Ik moet vooral voorzichtig zijn, zo alleen op de fiets. Nog thee? Geen melk? Cake? De perfecte setting voor een Agatha Christie.

Ongedeerd kom ik weg.

Fietsen is vrijheid, gaan waar je wilt. Ik wil om Londen heen, maar dat gaat niet lukken. Dus sla ik linksaf naar het zuiden, en neem in Tenderden de stoomtrein, bekend uit alle Engelse films. Ook die rijdt vandaag maar de helft van zijn route. Op de campings kom ik telkens die twee jonge Rotterdammers tegen, zij vinden mij een beetje gek, zeggen ze, maar we drinken gezellig een biertje. Soms ga ik een Bed en Breakfast in en ontmoet mensen die ik een beetje

gek vind. Zoals die gediensstige host die voor mij knipmest als hij mijn ontbijt komt brengen, terwijl zijn vrouw niets anders omhanden heeft dan door het huis dolen met haar witte hondje op de arm. En die hostess die mij haar master bedroom geeft met hemelbed en elektrische theezet-wekker. Vol argwaan heeft zij mij binnengelaten maar na het ontbijt in haar negentiende-eeuwse keuken laat ze me in het volste vertrouwen alleen achter in haar huis:

‘Ik moet weg, blijf zolang je wilt en trek de deur dan achter je dicht’.

Het wordt een reis waaraan ik intense vreugde beleef ondanks de tegenslagen. Regen, heel veel regen, lekke banden, kou, harde ondergrond - ik slaap op een flinterdun matje, waardoor ik blauwe plekken op mijn heupen krijg - de hoogte van de glooiingen en de trage vooruitgang waardoor ik mijn oorspronkelijke doel moet opgeven. Ik kies een andere richting en dool wat rond. Het weegt allemaal niet op tegen het gevoel van vrijheid, het contact met vreemden onderweg, de schoonheid van het land, het zwelgen in de natuur, de voldoening van elk genomen obstakel. Ik kan niet anders dan deze twee weken vergelijken met mijn hele leven.